

Mondelinge Examens

maar dan op afstand...

Bij sommige vakken maakt een mondeling examen standaard onderdeel uit van de schoolexamens. Hieronder staan enkele tips over het houden van mondelinge examens op afstand.

Mondelinge examens

"TOETSEN VAN SPECIFIEKE VAARDIGHEDEN"

Bij een mondeling examen vindt een gesprek plaats waarmee specifiek vaardigheden kunnen worden getoetst zoals analyse, interpreteren, mondelinge taalvaardigheid, en beargumenteren.

Omdat elk gesprek anders verloopt is de inhoud van de toets voor elke leerling verschillend.

Een goed gesprek op afstand...

"ZORG VOOR GOEDE AFNAMECONDITIES"

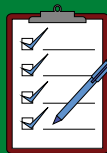
Het is belangrijk dat de afnamecondities van een mondeling op afstand zoveel mogelijk overeenkomen met een mondeling op school. Is de leerling alleen? Is het rustig in de omgeving? Wordt voorkomen dat de leerling tijdens het gesprek gestoord wordt. Omschrijf voor een leerling goed hoe de procedure is - liefst vooraf - en stel de leerling op zijn/haar gemak.

Tip: vraag de leerling om een briefje "niet storen" op te hangen.

De voorbereiding

"EEN GOEDE VOORBEREIDING IS HET HALVE WERK"

Een gesprek op afstand is anders dan fysiek. Je bent afhankelijk van ICT middelen en je hebt minder controle over de situatie. Een goede voorbereidingen en zorgvuldige planning zijn daarom extra belangrijk. Denk aan de (extra) tijd die je nodig hebt om verbinding te maken, het controleren van de internetverbinding, controleren van de omgeving van de leerling.

Tip: overweeg om in afnameteams te werken.

De beoordeling

"ZO VEEL MOGELIJK GESTANDAARDISEERD"

Het is belangrijk om een beoordelingsformulier te gebruiken dat zich richt op de vaardigheden. Bij sommige digitale platformen kan het live worden ingevuld. Overweeg ook om de sessie op te nemen, dan kan de beoordeling achteraf worden herzien mocht een leerling bezwaar maken. Het kan tevens als basis dienen voor beoordeling door meerdere beoordelaars. Let er wel op dat op deze gegevens de AVG van toepassing is. Let er wel op dat op deze gegevens de AVG van toepassing is.

En dan nog dit...

"ZORG VOOR EEN BACK-UP PLAN"

Helaas kan er tijdens de afname onverhoopt iets gebeuren waardoor het gesprek verstoord wordt. De internetverbinding kan bijvoorbeeld wegvallen, er komt per ongeluk toch iemand de kamer ingelopen, de leerling kan een black-out krijgen. Het is daarom raadzaam om van tevoren richtlijnen op te stellen over wat te doen als zoiets zich voordoet.

Meer weten?

Op de website www.cito.nl/hulp-schoolexamens-tips staan allerlei extra tips en richtlijnen.

(c) stichting Cito -2020

Mondeling Afnemen van Schriftelijke Schoolexamens

In deze situatie gaan we er vanuit dat het oorspronkelijk de bedoeling was dat leerlingen allemaal dezelfde schriftelijke toets zouden maken, maar dat er vanwege logistieke redenen is gekozen voor mondeling afname,

De inhoud

"BLIJF ZO DICHT MOGELIJK BIJ DE SCHRIFTELIJKE TOETS"

De inhoud van de toets is zo veel mogelijk gestandaardiseerd. Er zijn vooraf vragen bedacht en die worden gesteld. Er wordt niet doorgevraagd op basis van gegeven antwoorden. Het is eventueel mogelijk om te werken met verschillende selecties van vragen. Dit kan nuttig zijn omdat het risico bestaat dat leerlingen tussen afnames door aan elkaar vertellen welke vragen zij gekregen hebben. Het is wel belangrijk dat de selectie zorgvuldig gebeurt zodat alle leerlingen een even moeilijk schoolexamen voorgelegd krijgen.

De afnamecondities

"HOUD DIE ZO AUTHENTIEK MOGELIJK"

Het is belangrijk dat de ook afnamecondities zoveel mogelijk overeen komen met de oorspronkelijke schriftelijke toets. Is het rustig in de omgeving? Heeft de leerling de juiste hulpmiddelen tot zijn beschikking (rekenmachine, kladpapier? Wordt voorkomen dat de leerling tijdens het gesprek gestoord wordt (evt. post-it op de deur om mensen te waarschuwen niet binnen te komen)? Is de verbinding goed? Omschrijf vooraf voor een leerling wat het proces is en stel de leerling op zijn/haar gemak.

De toetsafname zelf

"HET STELLEN VAN DE VRAGEN"

Anders dan bij een reguliere mondeling examen is er nu niet echt sprake van een gesprek, maar wordt mondelinge communicatie vooral gebruikt voor informatieoverdracht (stellen van vragen, noteren van antwoorden). De vragen kunnen voorgelezen worden, maar tegelijk ook in de chat worden gepresenteerd zodat de leerling ze ook kan lezen. Het is ook mogelijk om leerlingen de optie te geven om een vraag over te slaan en hier later op terug te komen. Informeer de leerlingen ruim van te voren hoe de afname in zijn werk gaat. Geef bijvoorbeeld aan hoeveel tijd de leerling per vraag heeft, hoe de antwoorden worden genoteerd, etc.

Scoren en beoordelen

"VOORKOM ONBEDOELDE HINTS"

Houd de beoordeling zo veel mogelijk gestandaardiseerd. Noteer het antwoord van de leerling in steekwoorden, en bepaal of het een goed of fout antwoord was. Laat de leerling niets blijken van de juistheid, een leerling kan hierdoor onzeker worden. Bij een schriftelijke toets krijgt de leerling ook niet tussendoor feedback. Maak eventueel aantekeningen van het gesprek en noteer bijzonderheden. Houd bij het vaststellen van de norm en uiteindelijke cijfers eventueel rekening met deze bijzonderheden.

Surveillance

"PREVENTIEVE MAATREGELEN TEGEN SJOEMELGEDRAG"

Als bij het oorspronkelijke schriftelijke examen de leerlingen geen toegang zouden hebben tot hun schoolboeken en internet, dan is het belangrijk te controleren dat leerlingen deze middelen ook niet inzetten bij het vervangende mondelinge schoolexamen. Wanneer een leerling via een video-verbinding in de gaten wordt gehouden, wordt het lastig voor de leerling om zijn of haar boeken te raadplegen. De leerling kan zijn of haar scherm delen zodat de leerkracht kan checken of de leerling antwoorden online opzoekt. Een andere mogelijkheid is gelijktijdig filmen met een mobiele telefoon zodat je als docent de (scherm)omgeving kan zien.

Meer weten?

Op de website www.cito.nl/hulp-schoolexamens-tips staan allerlei extra tips en richtlijnen.

(c) stichting Cito -2020

